

Rovatunkban újra és újra visszatérünk az európai digitális könyvtárhoz, az Europeana-hoz: ez alkalommal azt a bizottsági dokumentumot mutatjuk be, amely a portál jövőjét meghatározó nyilvános konzultáció alapját is képezi, de szólnunk a Kiadóhivatal új digitális EU-Könyvesboltjáról is, amelyet a Frankfurti Könyvvásáron mutattak be. (K. K. Á.)

Europeana

Európa többnyelvű digitális könyvtárában, az Europeana-ban immár 4,6 millió könyv, térkép, fénykép, kisfilm és folyóirat digitalizált változatához férhetnek hozzá az internethasználók. A gyűjtemény 2008 novembere óta több mint kétszeresére gyarapodott. Az *Európai Bizottság* augusztus végén egy új szakpolitikai dokumentumban azt tűzte ki célul, hogy 2010-re a digitalizált anyagok száma érje el a 10 milliót.

A gyűjtemény jelentős gyarapodásával azonban felszínre került a digitalizálással összefüggő számos probléma, nehézség is: az Europeana virtuális polcain főleg olyan digitalizált könyvek kaptak helyet, amelyek köztulajdonban vannak, és ezért már nem állnak szerzői jogi védelem alatt (amely a szerző halála után még akár 70 évig megilleti őket). Jogi okokból az Europeana ma még nem kínál – az európai nemzeti könyvtárak állományának mintegy 90%-át alkotó – kereskedelmi forgalomban már nem kapható könyveket, sem pedig gazdátlan (árva) műveket, amelyek még szerzői jogi védelem alatt állnak, jogosultjaikat azonban lehetetlen felkutatni (becslések szerint a szerzői jogi védelem alatt álló gyűjtemények 10-20%-a ilyen).

Az Europeana bővítése egyben arra is rávilágított, hogy Európában igen széttagolt jogi keretek között folyik a szerzői jogdíjas anyagok használatának engedélyezése. Nemrégiben egy francia tartalomszolgáltatónak le is kellett vennie képeit az Europeana-ról, mert az anyag terjesztésére csak Franciaországon belül volt jogosult.

A felmerült kérdések kezelésére a bizottság nyilvános konzultációt indított az Europeana és a könyvdigitalizálás jövőjéről. Véleményt lehetett

nyilvánítani egyebek mellett a következő kérdésekben:

- Hogyan oldható meg, hogy a digitalizált tartalmakhoz az Európai Unión belül minden fogyasztó hozzáférhessen?
- Szorosabb együttműködésre lenne szükség a kiadókkal a szerzői jogi védelem alatt álló művekkel kapcsolatban?
- Hasznos lenne-e európai jegyzéket összeállítani a gazdátlan és a már nem forgalmazott művekből?
- Hosszú távon hogyan lehetne finanszírozni az Europeana működését?

További információ:

- http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=5181
- Europeana – Európa digitális könyvtára: <http://www.europeana.eu/>
- Az Európai Unió digitális könyvtárak létrehozására irányuló kezdeményezése: http://ec.europa.eu/information_society/activities/digital_libraries/index_en.htm

Forrás: IP/09/125. Brüsszel, 2009. augusztus 28.

Az Europeana jövője

A nyilvános konzultációra a bizottság egy munkanyagot készített az Europeana jövőjéről. Az alábbiakban ennek legfontosabb megállapításait idézzük:

Mit sikerült elérni eddig?

- Az Europeana segíti a tagállamok sokszínű kultúrájának elterjedését, megismerését, ugyanakkor kiemeli a közös európai elemeket; s teszi mindezt az interneten, széles körű hozzáférést, egyben láthatóságot adva e gazdag kultúrkinccsnek.
- Állandó virtuális kiállításként növeli az önálló, nemzeti digitális gyűjtemények relevanciáját.

- Segíti az információk különféle formában való megtalálását (szöveg, hang, audiovizuális anyag és kép), és a közös európai kultúra különböző perspektíváinak összehasonlítását.
- Ösztönzi a tagállamok digitalizálási kezdeményezéseit azzal, hogy megmutatja, mit digitalizáltak már mások, és kiemeli a digitalizálási hiányosságokat.
- Az európai felhasználók számára abban jelent igazi értéket, hogy egyedülálló interfészen keresztül, anyanyelvükön férhetnek hozzá az információkhoz, és használhatják Európa kulturális kincseit.

Az Europeana működése és a fejlesztés irányai

- Az Europeana többnyelvű interfészen keresztül több mint 4,6 millió digitalizált könyvhöz, sajtótermékhez, filmhez, kliphez, fényképhez, dokumentumhoz ad közvetlen hozzáférést – s ez a szám folyamatosan növekszik.
- Jelenleg több mint 1000 kulturális intézmény járul hozzá az állomány növekedéséhez közvetlenül vagy az ún. aggregátorokon keresztül, és több mint 150 intézmény vesz részt a partnerhálózatban.
- A projekt szervezeti struktúrája jelenleg a következő: napi szinten a portált az *Europeana Iroda* működteti a *Holland Nemzeti Könyvtárban*. Az iroda folyamatosan nő, azzal párhuzamosan, ahogy a fenntartási és fejlesztési feladatok sokasodnak a 2008-as nyitás óta.
- A közeljövőben lépésről lépésre fejlesztik a portált, új funkciókkal és új szolgáltatásokkal, ugyanakkor tovább finomítva a ma is létezőket. A fejlesztések kulcsfeladatai közé tartozik a keresőmotor és az interfész megújítása, de különleges figyelmet szentelnek a Web 2.0 megoldások alkalmazásának és a többnyelvűséggel összefüggő elvárásoknak is.

Tartalmi kérdések

A sikeres fejlesztések feltétele a tartalom folyamatos növekedése. A bizottság célkitűzése szerint a 2010-ben indítandó Europeana tízmillió objektumot fog tartalmazni, az azt követő években pedig megsokszorozódik ez a szám. Az Europeana növekedésének feltétele a tagállamokban zajló folyamatos digitalizálási tevékenység, s hogy a digitalizált objektumokhoz a legújabb szabványoknak megfelelő metaadatokat rendeljenek.

Az egyes tagállamok hozzájárulása az Europeana-hoz nem kiegyensúlyozott, sem a szolgáltatott objektumok számát, sem pedig típusát illetően (1. táblázat).

1. táblázat

A hozzájárulás mértéke országonként – 2009. júliusi adat

EU tagállamok	
Franciaország	47%
Németország	15.4%
Hollandia	8%
Egyesült Királyság	7.9%
Svédország	5.2%
Finnország	4%
Görögország	1.6%
Olaszország	1.2%
Belgium	1.1%
Szlovénia	0.7%
Spanyolország	0.6%
Észtország	0.4%
Luxemburg	0.4%
Lengyelország	0.3%
Románia	0.3%
Ausztria	0.2%
Portugália	0.2%
Magyarország	0.1%
Lettország	<0.1%
Ciprus	<0.1%
Bulgária	<0.1%
Csehország	<0.1%
Dánia	<0.1%
Írország	<0.1%
Litvánia	<0.1%
Málta	<0.1%
Szlovákia	<0.1%
Nem EU országok	
Norvégia	4.3%
Svájc	0.4%

A legnagyobb beszolgáltató Franciaország a maga 47%-ával, míg néhány tagország alig adott még be valamit a projektbe. Ez a helyzet várhatóan kiegyenlítődik majd, amint egyre több és több digitális gyűjtemény kerül be az Europeanába.

Az első időszakban néhány tagállam (pl. Lengyelország és Magyarország) főleg könyvekkel gazdagította a gyűjteményt, míg mások (Finnország, Luxemburg, Észtország) javarészt sajtóterméke-

ket, vagy múzeumokból származó képeket (Románia) töltöttek fel. Ez az egyenlőtlenség olyan paradox helyzetekhez vezetett, hogy például a klasszikus európai irodalom nagyjai az Europeana portálon keresztül nyelvek sokaságán elérhető, de nem az eredeti nyelven (Goethe munkái pl. megvannak franciául, lengyelül és magyarul, de hiányoznak még németül). A problémát, amit sok felhasználó szóvá is tett, addig nem lehet megoldani, amíg a döntések arról, hogy mi kerüljön be a szolgáltatásba, a tagállamok és intézményeik kezében van.

Szerzői jog által védett tartalom

Az Europeana előtt álló legfontosabb megoldandó probléma a szerzői jog által védett objektumok kezelése, különösen az *ún. XX. századi fekete lyuk* elkerülése. Vagyis azt a helyzetet kell elkerülni, hogy a gyűjtemény rendkívül gazdag legyen 1900 előtti tartalomban, ugyanakkor szegény aktuális, a közelmúltból származó objektumokban. A feladat megoldása összehangolt munkát és szoros együttműködést kíván a kulturális intézmények és a jogtulajdonosok között, a szerzői jog minden összefüggésének kérdésében. Az együttműködés eredményeképpen megegyezés jöhet létre a tagállami kulturális intézmények és a jogtulajdonosok között, vagy belinkelhetik az Europeana-t a jogtulajdonosok oldalaira.

Ez utóbbira jó példa a Gallica2, a *Francia Nemzeti Könyvtár* szolgáltatása: a szerzői jog által nem védett tartalomhoz ingyenes hozzáférést enged meg, a jogvédett tartalom esetében viszont a francia kiadók internetes oldalára vezető linkeket kötöttek be. Ily módon a kiadók kezében van a döntés joga, hogy állományuk mekkora és mely részeit kívánják megmutatni a Gallica2-n keresztül, és a felhasználók ezeken az oldalakon át kérhetik a teljes munkákat. Hasonló megoldást lehetne alkalmazni az Europeana esetében is. A felhasználó számára azért előnyös ez a megoldás, mert nemcsak a szerzői jog által nem védett rekordokhoz kap hozzáférést, hanem könnyen megtalálhatja a copyright alá eső műveket is, amelyeket aztán a megfelelő helyen lekérhet. A kiadók számára pedig azért előnyös ez a módszer, mert a tulajdonukban lévő műveknek nagyobb láthatóságot adnak Európa-szerte.

Számos európai országban, mint például Németországban és Hollandiában a jogtulajdonosok és a kulturális intézmények olyan módszert tesztelnek, amely lehetővé teszi az intézmények számára a kulturális anyagok digitalizálását pénzért, és a

nyilvánosság számára a hozzáférést. Ez különösen a piacon már el nem érhető, de még jogvédelem alatt álló könyvek és sajtótermékek esetében tűnik jó megoldásnak.

Egy másik megoldás, hogy a kulturális intézmények elfogadják azokat a licenceket, amelyek egy meghatározott körön belüli IP címekre (pl. nemzeti szintű) korlátozzák a hozzáférést. Az ilyen megoldásokat általában pénzügyi megfontolásból választják az intézmények, hiszen egy egész Európára érvényes licenc nagyon drága lehet, de előfordul, hogy jogi oka van a megoldásnak. Ezzel azonban az intézmények annak a kockázatát vállalják magukra, hogy a digitalizált anyagoknak nagy nemzeti tárlói jönnek létre az interneten, ami felveti a kérdést: közpénzekből gazdálkodó intézmények hogyan korlátozhatják a hozzáférést a közpénzekből digitalizált gyűjteményekhez, megsértve ezzel még az egyenlő hozzáférés európai jogát is.

Árva művek

Sürgős feladatot jelent az ún. árva művek kérdésének megoldása – ezek azok a művek, melyeknek lehetetlen vagy nagyon nehéz fellelni a jogtulajdonosait. Noha egy 2006-os ajánlásban az Európai Bizottság kérte a tagállamokat arra, hogy dolgozzák ki az árva művek kezelésének mechanizmusát, a legtöbb országban alig történt valami az ügyben. 2008-ban megjelent egy új zöld könyv „Szerzői jogok a tudástársadalomban” címmel, amelyet nyilvános konzultáció követett. Ennek eredményeképpen az bizottság hivatalos dokumentumot készített arról, hogy milyen megoldások kínálkoznak az árva művek kezelésére, és azoknak milyen következményei lehetnek a digitalizálásra és a digitalizált művek közzétételére.

Régi könyvek

A régi könyvek digitalizációjának kérdése rámutat az európai és az egyesült államokbeli szerzői jogi felfogás különbözőségére. A szerzői jog védelme mind Európában, mind pedig az USA-ban a szerző (jogtulajdonos) halálát követő 70 évig illeti meg az adott munkát. Az amerikai törvénykezés azonban bevezette az 1923-as évet mint határt: az 1923 előtt kiadott műveket nem védi szerzői jog (a fenti feltétel teljesülésétől függetlenül). Ennek következtében számos 1923 előtti anyag szabadon digitalizálható és licencszerződés nélkül közzétehető az Egyesült Államokban, míg az európaiak nem férhetnek hozzá ezekhez a művekhez az Europeana-n keresztül. A gyakorlati következménye ennek pedig az, hogy az USA-ban sokkal szélesebb kör-

ben lehet hozzáférni a digitalizált könyvekhez, mint Európában.

Ezek a problémák várhatóan felgyorsítják az árva művek és a forgalomban már nem lévő művek regisztereinek létrehozását – amelyet az ARROW projekt tűzött ki célul –, vagy akár egy hasonló határév kijelölését is eredményezhetik.

Szerzői jogi védelem alatt nem álló dokumentumok

Az Europeanan keresztül elérhető anyagok java nyílt felhasználású, vagyis nem állnak szerzői jogi védelem alatt, ezért bárki számára hozzáférhetők, használhatók. Mivel ezek a dokumentumok fontos források mind az állampolgárok, mind pedig a vállalkozások számára, a bizottság kiemelt fontosságot tulajdonít annak, hogy e dokumentumok hozzáférése a digitalizálás után is ingyenes maradjon. A kérdés úgy is feltehető, hogy a nyílt felhasználású művek biztosan szabadok maradnak-e digitalizálás és az interneten való közzététel után is. A gyakorlatban a helyzet nem mindig ez, hiszen ha a hozzáférésért nem is, a másolatokért vagy a letöltésekért fizetnünk kell. Ezt az intézmények egy vízzel jelölik, vagy egyszerűen csak egy bélyegképet láthatunk, és a megfelelő formátumban való megnyitáért már fizetnünk kell. Mindennek pénzügyi okai vannak – a digitalizálás nem olcsó!

Jogi megközelítésben a kérdés az, vajon a digitalizálással új jogok születnek-e? Általában nem, de a válasz országról országra változik, s nemcsak az adott állam szerzői jogi szabályozásának, hanem akár a digitalizálás módja alapján is. A kérdés ismét a közpénzen digitalizált művek nyílt hozzáféréseinek megengedésében rejlik: tiltható-e egyáltalán?

Pénzügyi kérdések

- Kezdeti szakasz: 1,3 millió euró 2009 elejéig az eContentplus programból.
- 2009–2011 közepéig: 6,2 millió euró (Europeana 1.0), újra az eContentplus programból; ugyanakkor a tagállamok és maguk a kulturális intézmények is hozzájárulhatnak a finanszírozáshoz.
- 2013 végéig a bizottság fenntartja az Europeana pénzügyi támogatását (Competitiveness and Innovation Programme). További finanszírozás a tagállamoktól és/vagy a vállalatoktól várható.
- 2013 után: ki kell alakítani a finanszírozás alternatív módjait (tagállamok, szponzoráció, PPP stb.).

További információ:

- Europeana: <http://www.europeana.eu/portal/>
- A nyilvános konzultáció kérdései: http://ec.europa.eu/information_society/activities/digital_libraries/doc/communications/next_steps_2009/questions_en.pdf
- i2010 Digitális Könyvtárak Kezdeményezés: http://ec.europa.eu/information_society/activities/digital_libraries/index_en.htm

Forrás:

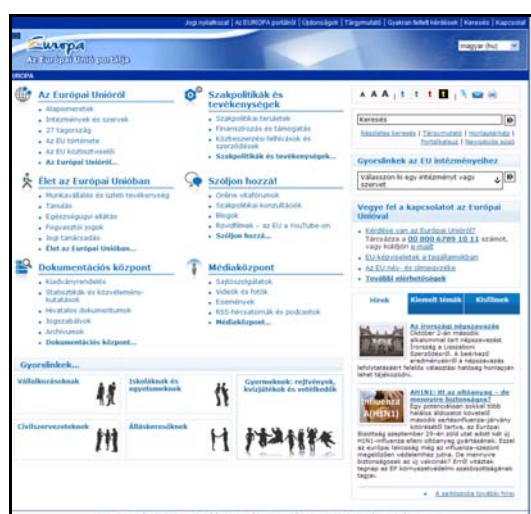
http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=5181

Megújult az Európa

Az Európa, az Európai Unió hivatalos honlapja, 1995-ös létrejötte óta már többször megújult. Legutóbbi, szeptemberi megújulása alkalmából idézzük fel a honlappal kapcsolatos tudnivalókat.

Az Európa 150 különböző webhely ötvözete. Az egyes webhelyeket a különféle uniós intézmények, ügynökségek, szervek, valamint az Európai Bizottság egyes szervezeti egységei (főigazgatóságai) egymástól függetlenül működtetik (1. ábra). A felsőbb szintű oldalakat és a nyitóoldalakat a bizottság a többi európai intézménnyel közösen irányítja.

A felhasználók a honlap segítségével tájékozódhatnak az EU-ról és tevékenységeiről, vélemények mondhatnak szakpolitikáiról, intézkedéseiről és szolgáltatásairól, s ugyanakkor szerződésekre is pályázhatnak, állásokra jelentkezhetnek, eseményekre iratkozhatnak fel, vagy dokumentumokat rendelhetnek és vásárolhatnak stb.

1. ábra Az Európa magyar portálja

Az *Europa* szerkesztőinek célja az, hogy a honlapon az érdeklődők – az információk jellegétől függően – saját anyanyelvükön vagy egy általuk ismert nyelven ismerhessék meg a keresett tudnivalókat. Ennek, természetesen, vannak korlátai. Általában elmondható azonban, hogy

- a jogszabályok és a politikai jelentőségű dokumentumok minden hivatalos nyelven elérhetők;
- a hivatalos dokumentumok azokon a nyelveken bizonyosan elérhetők, amelyek a dokumentumok közzétételkor az EU hivatalos nyelvei voltak;
- a jogilag nem kötelező erejű dokumentumokat rendszerint angolul, franciául és németül teszik közzé;
- az általános információk az EU 11 új hivatalos nyelvén – melyek 2004 és 2007 óta: bolgár, cseh, észt, magyar, lengyel, lett, litván, máltai, román, szlovák és szlovén – is napvilágot látnak majd, mielőtt megfelelő fordítói kapacitás áll rendelkezésre ezekhez a feladathoz;
- a speciális tartalmak (technikai információk, kampányok, közbeszerzési felhívások), hírek/események nem feltétlenül érhetők el minden nyelven, a rendelkezésre álló nyelvi változatok megléte az adott célközönségtől függ.

Az arculatában és szerkezetében is megújult *Europa* nyitólapján a következő nagy tematikus csoportokban kínálja az információkat:

1. Az Európai Unióról: alapismeretek az unióról; az EU intézményeinek és szerveinek bemutatása; az EU története; az EU köztisztviselői (az EPSO oldalai innen érhetők el); uniós szakkifejezések (kevés a magyar nyelvű szócikk).
2. Élet az Európai Unióban: munkavállalás és üzletvitel az EU-ban (az Eures és az Europass oldalak innen érhetők el); tanulás az Európai Unióban (a Ploteus portált innen lehet elérni); uniós egészségügy; fogyasztói jogok; jogi tanácsadás (hozzáférés a Europe Direct hálózathoz és a SOLVIT rendszerhez); utazás és idegenforgalom Európában; valamint a tartózkodási jog kérdései.
3. Dokumentációs központ: hozzáférés a Kiadóhivatal és az Eurostat oldalaihoz; hozzáférés az egyes intézmények hivatalos dokumentumtáraihoz, valamint a jogszabályokhoz.
4. Szakpolitikák és tevékenységek: uniós szakpolitikák adózástól a versenypolitikáig; közbeszerzési felhívások és szerződések; uniós finanszírozások és támogatások.
5. Szóljon hozzá!: online vitafórumok; blogok; szakpolitikai nyilvános konzultációk.

6. Médiaközpont: az intézmények sajtószolgálati; a bizottsági sajtószoba; eseménynaptár.
7. Gyorslinkek – célcsoportonként: vállalkozóknak, civil szervezeteknek, iskoláknak, egyetemeknek, álláskeresőknek, gyerekeknek.
8. Gyorslinkek az EU intézményeihez.
9. Vegye fel a kapcsolatot az Európai Unióval!
10. Hírek, kiemelt témák, kisfilmek.

A tájékozódást megkönnyítendő a navigációs menü mindegyik oldalon látható, az EUROMA logóra kattintva pedig a portál bármelyik oldaláról gyorsan vissza lehet jutni a kezdőlapra. Ezen túlmenően angol, francia és német nyelven *navigációs súgó* áll a felhasználók rendelkezésére. A szolgáltatás, amely hétfőtől péntekig 9-től 18.30-ig vehető igénybe, azt a célt szolgálja, hogy segítsen a felhasználónak az EUROMA szerveren való eligazodásban, és gyakorlati útmutatót nyújtson abban, hogyan lehet megtalálni: speciális közösségi dokumentumokat (jogszabályokat, kiadványokat, sajtóközleményeket stb.), általános, közérdekű információkat (tájékoztatókat, beszámolókat, statisztikákat, dokumentumokat) uniós tárgykörökben, valamint információkat az európai integrációról (történet, szimbólumok, intézmények, elérhetőség stb.).

További információ:

- Portálkalauz – angol nyelven: http://europa.eu/web-tutorials/index_en.htm
- Europa: http://europa.eu/index_hu.htm

Az Európai Unió Irodalmi Díja

2009. szeptember 28-án a brüsszeli *Flagley Színházban* 12 európai szerző vehette át az újonnan alapított *Európai Unió Irodalmi Díja* elnevezésű kitüntetését. Az ünnepségen az európai kulturális élet mintegy 800 szereplője vett részt.

A díjat az Európai Unió Kultúra programja, valamint az *Európai Könyvkereskedők Szövetségéből* (*European Booksellers Federation*), az *Európai Írók Kongresszusából* (*European Writers Congress*) és az *Európai Könyvkiadók Szövetségéből* (*Federation of European Book Publishers*) álló konzorcium társfinanszírozza.

A díj célja, hogy reflektorfénybe állítsa az európai kortárs irodalom kreativitását és sokrétű gazdagságát, hogy fellendítse az irodalom terjesztését

szerte Európában, és hogy növelje az érdeklődést a külföldi irodalmi művek iránt.

A díjat a következő három szakaszban ítélik oda:

1. szakasz, 2009: Ausztria, Franciaország, Horvátország, Írország, Lengyelország, Litvánia, Magyarország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Svédország és Szlovákia.
2. szakasz, 2010: Belgium, Ciprus, Dánia, Észtország, Finnország, Luxemburg, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Németország, Románia, Spanyolország és Szlovénia.
3. szakasz, 2011: Bulgária, Csehország, az Egyesült Királyság, Görögország, Hollandia, Izland, Lettország, Liechtenstein, Málta, Szerbia és Törökország.

A 2009-es díjazottak kiválasztásához nemzeti zsűriket állítottak fel, hogy országonként megnevezék a kortárs irodalom (szépirodalom) egy tehetségét. Minden nyertes 5000 eurós díjban részesül. Magyarországról idén Szécsi Noémi vehette át a díjat a 2006-ban megjelent *Kommunista Monte Cristo* című könyvéért.

További információ:

- Az Európai Unió Irodalmi Díja: http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc627_en.htm
- Kultúra program: http://ec.europa.eu/culture/index_en.htm

Jelentés Európa digitális versenyképességéről

2008 augusztusában az Európai Bizottság jelentette az i2010-stratégia 2005–2009 közötti legfontosabb eredményeit bemutató jelentését. A dokumentum legfontosabb megállapításait a következők:

1. Az i2010-stratégia fő célkitűzése Európa-szerte a nyitott és versenyképes digitális gazdaság kialakulásának támogatása. Ez volt az első olyan dokumentum, amely kiemelte, hogy az IKT fontos az életminőség javítása szempontjából.
2. Az európaiak körében egyre elterjedtebb az internetkapcsolat. A rendszeres internethasználók száma a 2005. évi 43%-ról 2008-ra 56%-ra emelkedett; többségük jóformán naponta használja az internetet, és nagysebességű hozzáféréssel rendelkezik. Ráadásul a felhasználók létszáma a leggyorsabban a hátrányos helyzetű csoportokban (inaktívak, alacsony végzettségűek és 55–64 évesek) nő.

3. Európa ma már világszerte a szélessávú internethasználat tekintetében (114 millió előfizető). Az európai háztartások felének és a vállalkozások több mint 80%-ának vezetékesszélessávú kapcsolata van, ezek háromnegyedénél az átlagos letöltési sebesség meghaladja a 2 megabit/másodpercet. Az EU-25 lakosságának 93%-a rendelkezik szélessávú internetes hozzáféréssel; ugyanez az arány 2005-ben még csak 87% volt.
4. A rendszeres internethasználók 80%-a egyre interaktívabbá váló tevékenységekbe fog: kommunikál, online pénzügyi szolgáltatásokat vesz igénybe, tartalmakat oszt meg másokkal, új tartalmakat hoz létre és innovatív folyamatokban vesz részt.
5. A mobiltelefonálás piaci lefedettsége 2009-ben meghaladta a 100%-ot – 2004-ben még csak az uniós lakosság 84%-a használt mobiltelefont, 2009-ben már 119% (az Egyesült Államokban és Japánban csak 80% körül vannak a lefedettségi mutatók). Az árak 2004 óta legalább 34,5%-kal csökkentek (ezen belül a barangolási díjak 2005 óta 70%-kal csökkentek), így a fogyasztók több időt is töltenek telefonálással és sms-ezéssel.
6. A polgárok számára teljes körűen elérhető szolgáltatások aránya 2007-ben 50%-ra (ugyanez az adat 2004-ben 27% volt), vállalkozások esetében 70%-ra nőtt (2004-ben 58% volt). Az elektronikus kormányzati szolgáltatásokat az európai polgárok egyharmada és az uniós vállalkozások csaknem 70%-a veszi igénybe.

Forrás és további részletek: COM(2009) 390 végleges. Brüsszel, 4.8.2009.

Digitális EU-Könyvesbolt

12 millió szkennelt oldal révén több mint 110 000 uniós kiadvány férhető hozzá díjmentesen az *EU-Könyvesbolt (EU Bookshop)* digitális könyvtárából, amelyet október 16-án, a frankfurti könyvvásáron mutattak be. Az új portál lehetővé teszi az Európai Unió intézményei, ügynökségei és egyéb szervei nevében a Kiadóhivatal által 1952 óta közzétett összes kiadvány elérését.

A Kiadóhivatal digitális könyvtára a nyomtatott kiadványok digitalizálása iránti növekvő igénynek kívánt eleget tenni. 2007 folyamán a Kiadóhivatal elindított egy szolgáltatást a dokumentumok PDF formátumú lekérésére, melyen keresztül a felhasználók az archívumban lévő kiadványok lehívását

és igény szerinti szkennelését kérhették. A szolgáltatás iránt olyan mértékű volt az igény, hogy a rendszer hat hónapon belül túlterheltté vált. A felhasználók jobb kiszolgálása érdekében úgy döntöttek, hogy az archívum óriási dokumentumállományának teljes tartalmát beszkenelik. Ennek eredményeként – két éven belül – több mint 14 millió, weboptimalizált PDF fájlt tettek díjmentesen elérhetővé a nyilvánosság számára.

A digitális könyvtárban 12 millió oldalnyi régi, valamint 2 millió oldalnyi új, szkennelt kiadvány található. Az EU-Könyvesbolt – az általa évente megjelentetett 1600 új kiadvánnyal – értékes, csaknem 50 nyelven elérhető információforrást jelent az uniós polgárok, újságírók, oktatási szakemberek, könyvtárosok, kiadók és az európai ügyek iránt érdeklődő, bármely más felhasználó számára, lehetőséget nyújtva a dokumentumok nyomtatott másolatának megrendelésére is.

Az EU-Könyvesboltban található kiadványok az *Europeana* oldalán keresztül is elérhetők.

Néhány adat:

- az EU-Könyvesboltban keresztül összesen több mint 110 000 kiadvány érhető el;
- 12 millió oldalt szkenneltek be 2008 februárja és 2009 szeptembere között;
- a digitális könyvtár az uniós intézményekhez tartozó több mint 370 szerző műveit foglalja magába;
- körülbelül 50 különböző nyelven található itt dokumentumok: az EU valamennyi hivatalos nyelvén és például oroszul és kínaiul is;

- a legkiemelkedőbb időszakban havonta több mint 1,4 millió oldalt szkenneltek be.

További információ:

- EU-Könyvesbolt: www.bookshop.europa.eu
- Az Európai Unió Kiadóhivatala: www.publications.europa.eu

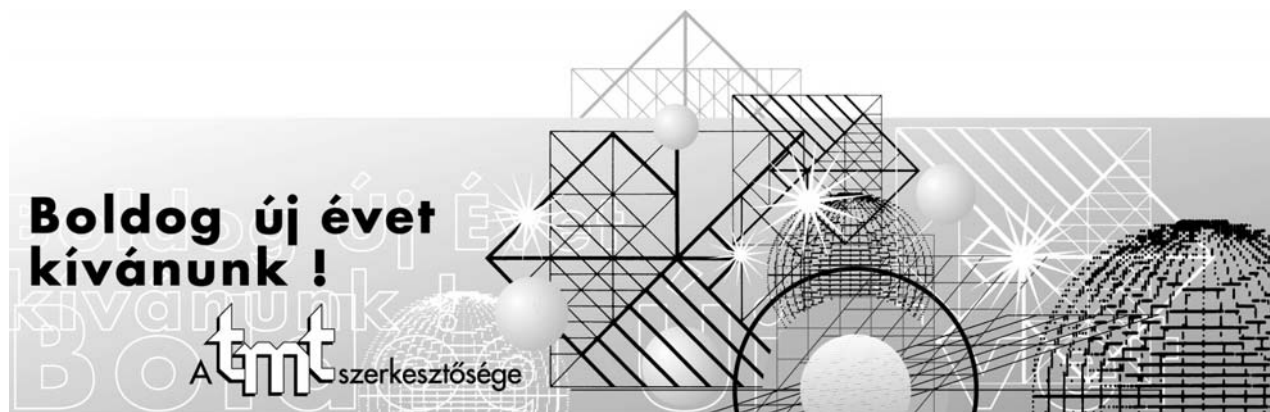
Forrás: IP/09/1529. 2009.10.15.

Hírek

„EU information and assistance services” címmel új brosúrát jelentetett meg az Európai Bizottság. Az egyelőre még csak angol nyelven elérhető összeállítás bemutatja az Európai Bizottság információs hálózatait és az uniós állampolgárok életét segítő különböző szolgáltatásokat – összesen huszonegyet. A broszúra letölthető a http://ec.europa.eu/publications/booklets/others/83/index_en.htm címről. Ugyanezen az oldalon ingyenes példányt is igényelhetünk belőle.

„10 dolog, amit tudni kell a Lisszaboni Szerződésről” címmel az Európai Parlament új oldalt nyitott a 27 hivatalos nyelven: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/008-62269-292-10-43-901-20091009STO62247-2009-19-10-2009/default_en.htm

Összeállította: Kovácsné Koreny Ágnes

ProQuest
Start here.

ProQuest Természettudományok

Elektronikus információ az egyetemi, szak-, köz- és vállalati könyvtáraknak.

Tárgykörök:

- Mezőgazdaság
- Vízügy
- Biológia
- Környezet
- Geológia
- Meteorológia
- Természettudományok
- Zoológia

További információ: marketing@proquest.co.uk (hivatkozás: AD 644 09) vagy www.proquest.co.uk/go/naturalsciences

www.proquest.com